

ΠΥΡΣΟΣ

ΜΗΝΙΑΤΙΚΗ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ΣΠ. ΠΑΣΑΓΙΑΝΝΗ : Ἀνέκδοτοι στίχοι.
Δ. ΒΟΥΤΥΡΑ : Γιά ἓνα τραγοῦδι.
Λ. ΠΑΛΑΜΑ : Τό ἄγγάρι στή χώρα.
Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ : Σάν τὰ κρίνα.
Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΥ : Ἀγάπες.
Ι. ΓΑΦΤΟΠΟΥΛΟΥ : Ὑμνος στόν Κίβωο.
Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗ : Ὁ Σαρωνικός.
Π. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ : Περίοτερια.
Π. ΚΑΝΤΑΝΟΛΕΟΥ : Συνάντησιν.
Γ. ΣΤΟΓΙΑΝΝΗ : Κριτικά Σημειώματα.
ΚΛ. ΜΑΛΑΜΟΥ : Τό γυρομειδμένο σπῆτι.
Α. ΘΥΥΛΟΥ : Τό τραγοῦδι τῆς Διπλομωναξιάς.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΖΩΗ

Σπύλιος Παδαγιάννης. — Φιλολογικά Σαββατοβρα-
δα. — Στό Ἄτελιό τοῦ Κ. Μαλέα. — Φιλολογικά
καί Καλλιτεχνικά Ἀκαδημία. — Οἱ Νέοι Συνεργάτες.
— Ἐνα τραγοῦδι. — Σέ μερικοῦς Λιβελλογράφους.

ΞΕΝΗ ΚΙΝΗΣΗ

Ὁ Ηρώδης τῆς Γαλλίας. — Ταῦτοι τοῦ Καλλιμάχου.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΧΡΟΝΙΑ 1—ΤΕΥΧΟΣ 5
ΟΚΤΩΒΡΗΣ 1917
ΑΘΗΝΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

“ ΠΥΡΣΟΣ ”
ΣΕΛΙΔΕΣ 24-32

ΣΥΝΤΡΟΜΕΣ

Ἐσωτερικοῦ

Γιὰ ἓνα χρόνο δραχμὲς πέντε

Γιὰ ἕξι μῆνες » τρεῖς

Ἐξωτερικοῦ

Γιὰ ἓνα χρόνο δραχμὲς ὀκτὼ

Γιὰ ἕξι μῆνες » τέσσερις

Τὸ τεῦχος λεπτὰ 50

ΓΡΑΦΕΙΑ : Στὸ Ἀκαδημαϊκὸ Βιβλιοπωλεῖο Ἀκαδημίας 58, Ἀθήνα.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΠΙΣΙΤΙΣΜΟΥ

Ἀνακοινῶς διὰ τοῖς ἀναφοροῦντας

Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἀναφοροῦντας νὰ παραδίδουν τὰ δελτία των εἰς τοὺς πρῶτους ἀποστολέων ἢ τοὺς σιδηροδρομικοὺς σταθμάρχας καὶ εἰς τοὺς τελευταίους τούτους νὰ δέχονται τὰτα πρὸς ἐξδοσιν εἰσιτηρίων. Τὰ εἰσιτήρια θὰ ἐκδίδονται μόνον ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ τῶν πιστοποιητικῶν τῆς καταθέσεως τῶν δελτίων εἰς τοὺς ἐπὶ τούτῳ ὑπαλλήλους τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Ἐπισιτισμοῦ τοὺς ἐδρεύοντας εἰς τὰ ἀστυνομικὰ τμήματα.

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Ἐπισιτισμοῦ)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΠΙΣΙΤΙΣΜΟΥ

Καθίσταται γνωστὸν εἰς τοὺς ἐμπόρους ἐλαίου, ὅτι ἡ δυνάμει ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου νέα διατίμησις τῶν ἐλαίων ἀρίστης ποιότητος, διαφανῶν, εὐγεύστων, ἄνευ οὐδεμιᾶς ὀσμῆς, ὀξύτητος κάτω τῶν 4 βαθμῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων συμπεριλαμβάνονται καὶ τὰ διπλοσμένα τοιαῦτα, χονδρικῶς μὲν πρὸς 2.80 κατ' ὄγκον, λιανικῶς δὲ πρὸς 3 δραχ. τὴν ὀγκῶν, θέλει ἰσχύσει μέχρι τῆς 15 Νοεμβρίου ἔ. ἔ., ἐποχῆς συγκομιδῆς τῆς νέας ἐλαιοπαραγωγῆς, ὁπότε θέλει γείνει νέα διατίμησις μικροτέρα τῆς ἤδη τεθείσης ἐν ἰσχύϊ. Ὅθεν εἰδοποιῶνται οἱ κ. κ. ἐμπόροι ἐλαίου, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον οὐδεμίαν προαγορὰν ἐλαίου ἐκ μέρους αὐτῶν θέλει ἀναγνωρίσει, πάντα δὲ τὰ τυχόν ἀποθέματα τῆς καλαιᾶς ἐσοδείας κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην θὰ λογισθῶσιν ὡς προσερχόμενα ἐκ τῆς νέας τοιαύτης.

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου)

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Δέχεται προσφοράς διὰ τὴν προμήθειαν 2.400 μέτρων χυτοσιδηρῶν σωλήνων καὶ τινῶν εἰδικῶν τεμαχίων διαμέτρου 0.20, παραδοτέων εἴτε ἐνταῦθα εἴτε εἰς τινὰ τῶν λιμένων Ἑλλάδος ἢ Ἀμερικής. Αἱ προσφοραὶ δεόν νὰ ὑποβληθῶσιν ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ σήμερον.

Πληροφορίαι λεπτομερεῖων παρέχονται παρὰ τοῦ Τμήματος Ὑδραυλικῶν τοῦ Δήμου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Σεπτεμβρίου 1917

Ὁ Δημάρχων (Υπουργ.) Σ. Πάσιος

ΠΥΡΣΟΣ
ΜΗΝΙΑΤΙΚΗ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ
ΕΚΔΟΣΗ

ΟΚΤΩΒΡΗΣ 1917
ΤΕΥΧΟΣ Β

ΑΝΕΚΔΟΤΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΣΤΟΝ ΙΣΚΙΟ ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΗ
ΓΙΑΝΝΗ ΚΑΜΠΥΣΗ

Ὅταν μιὰ νύχτα ἡ ἄμοιρη σκιά Σου ἐξοῦσε ἀκόμα
Λήθη ἐποδοῦσε στὴν ὄχτια καὶ πρὸς τὰ κυπαρίσια
Στάδῃ τὸ βῆμα κ' ἔγειρε τὸ ἀποσταμένο σῶμα
Ὅθε οἱ ἄνδρὸι ἐγλυκόπαιζαν μὲ ρεῖθρα ποταμίσια,

Ψυχούλα ἀλαφροκίνητη σπιδήριζε νὰ σκύψη
Στὴν ὄψη ἀνθοῦ, καὶ ὁ ἄνεμος τὴν ἔσερνε στὴν ἄκρη
Ὅθε ἔσταζε κρυφῆς πηγῆς ἡ κλάφα μὲ τὴ θλίψη
Κ' ἔτσι θλιμένη μουσικὴ κυλοῦσε ἀργὰ τὰ δάκρυα.

Ποῖος πόνος, ποῖο τραγούδιμα στὰ στήθη σου ἀνασαίνει
Τερπνέ, κρυφὲ τραγουδιστή, κ' ὁ κόσμος σου ἔνα-γύρω
Ζητάει ἀνώφελη λαλιά νὰ εἰπῆς τὴν «Πεδαμένην»
Καὶ νὰ ξυπνήσῃ τὸ παλὸ ποῦ ἀπόσδυσε σου μύρο;

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ

Κόρη νεκρῆ ποῦ ἡ μνήμη σου μὲ θλίψη ἐπεριπάτει
Σὲ δειλιὰ ἀνοιξιὰτικα στὴν ἄσπρη ἀκρογιαλιά
Ἄνδρὸς φθινόπωρου ἔμασες καὶ πρὶν τῆς ὥρας κατὶ
Σὲν μοιρολόϊ σ' ἐδρήνησε στὴ νεκροσιγαλιά.

Ήψη χλωμή της έρημιάς, μιὰ πλάση εὐωδιασμένη
Και χείλη ποῦ ἐλαχτάρισεν ἢ ἀπόμωρη πηγῆ,
Νύχτα βαθειά ἢ ἀγάπη τους ποδοῦσε—ἢ πλανεμένη
Ν' ἀρθῆ σ' ἀεροφιλημα τοῦ ὠραίου σου ἢ πνοῆ.

Μάταιη ἐλπίδα ἐπρόσμενε και ὡς τὴν αὐγὴ ἐπλανήθη
Νεκρὴ στοὺς τάφους φεύγοντας ἢ ἀσύγκριτη ὁμορφιά.
Μόνο στὴν κόμη ποῦ ἐπεφτεν ὀλεῦωδη στὰ στήθη
Αἰσιάνθη ἀνανοούμενη τῆ λατρευτῆ εὐωδιά...

ΡΙΜΕΣ

Ἐνα κερὰκι ἐσπλαχνικὸ στὴν ἐρημιὰ μου τρέμει.
Πῶς ἀργησε τὸ μίλημα στὴν ἐρημιὰ νὰ εἰπῆ;
— Ἄμοιρε, ἀγγίζει κάτι ἐδῶ σὰν ἥσκιος, και οἱ ἀνέμοι
Κάτι σοῦ ἐφέραν νεκρικό, κρυφά, στὴ σιωπῆ.

Ἀκούω, σιγῆ, και σὲ θωρῶ στὰ λείψανα, ἔδε γειρω
Ἐνα ἀργοκλάμα, ἕνα καλὸ χαμένο, οἱ χωρισμοί.
Σ' ἀγγιζα κάπου και ἡ σιγῆ ἐξύπνησε τὸ μύρο
Στὰ χέρια ποῦ ἐταιριάζανε μὲ βόδα οἱ στέναγμοί.

Βουδά τὰ πάντα. Ἐσπερινὰ στὴ σιγαλιὰ τὰ λόγια
Ἀπὸ παλῆα θυμῆματα, καλὰ τερπνά, εὐωδιές,
Ἄλα σημαίνουν μυστικά, βαθειά, σὰν μοιρολόγια
Ἐνα θανάσιμο, ἱερὸ σκοπὸ, και οἱ συνοδείες,

Ἀργά, βουδά, στὴν ἐρημιὰ μὲ δάκρυα ἐπῆραν κάτι
Κι' ἄλα μιὰ θλίψη ἐκέρωσαν στὴ νεκρικὴ σιγῆ.
Ἀρχησαν κλάμα, και ἡ νεκρὴ φωνὴ σου ἐπαραστάτη
Μακροῦμενη κ' ἐκάλειε με σὰν μέσα ἀπὸ τῆ γῆ.

ΣΠΗΛΙΟΣ ΠΑΣΑΓΙΑΝΝΗΣ

ΓΙΑ ΕΝΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Τὰ ποιήρια ἦτανε γεμάτα ἀπ' τὸ κίτρινοπὸ κρασί... Ἄ, τὸ
χρῆμα ὅταν πέσει, λίγο, πολὺ, στὰ ἐλεύθερα παιδιὰ, αὐτὰ δὲν τὸ
ἐκτιμᾶνε, οὔτε σκύβουν τὸ κεφάλι γιὰ νὰ τὸ μετρήσουν και νὰ
τὸ φυλάξουν, ἀλλὰ τὸ σκορπᾶνε, τὸ πετοῦνε! Ἔτσι νάταν ὁλος
ὁ κόσμος ποιὸς θάταν ὁ δυστυχῆς;...

Κοντὰ μας ἕνα μαγκάλι μᾶς ζέσταινε λίγο, ἀλλ' ὁ ἄνεμος μέσ'
τὸ μαγαζὶ κείνο, ἀπὸ παντοῦ ἔμπαινε οἱ νᾶμαστε σ' ἕνα μεγάλο
κοφίνι μέσα.

Κ' ἔτσι μοῦ φαινόταν πῶς ὁ ἄνεμος στεκόταν ἀπ' ἔξω κ'
ἔχοντας ἀγκαλιασμένο τὸ παλιομάγαζο, μᾶς κύταζε ἀπ' τὶς τρύ-
πες ποῦχε και μᾶς φυσοῦσε δυνατὰ, κάθε τόσο...

Και τρέμαμε οἱ κακομοίριδες. Αὐτὸ ὅμως εἶτανε στὴν ἀρχή,
γιατί, ἔπειτα οὔτε τὸν λογαριάζαμε. Ὁ παλιὸς θεὸς εἶχε ἔρθει
σὲ βοήθειά μας. Αὐτὸς μᾶς παρηγόρησε, μᾶς ζέστανε, μᾶς ἔκανε
τὰ πάντα νὰ λησμονήσουμε!..

— Ἐ, Σπερατζό! γιατί φυσίεσαι μὲ τὴν παλιορεμπουπλικὰ
σου;...

Και κύταζε ψηλὰ τὴ μαυρισμένη ὄροφὴ τοῦ μαγαζιοῦ.

Θᾶχε ζεσταθῆ.

Ἔτσι εἶνε! Ἀφοῦ οἱ ἄνθρωποι μᾶς ἐγκατέλειψαν, ἔχουμε
τοὺς παλιούς θεοὺς ποῦ μᾶς σκεπάζουν! Ἔχουμε τὶς φευγάτες
ἀπ' τὴ χώρα αὐτή, Χάριτες, ποῦ δεμένες, ναι δεμένες στὸν ἔρωτά
μας, ἔρχονται γιὰ μᾶς ὁπότεν ἐμεῖς θελήσουμε!...

Ἄλλὰ νὰ ἡ λύρα τοῦ γέρο Σκούλη, σὲ λίγο, ἄρχισε νὰ παίζει.
Και σὲ ὄχι πολὺ, και ἡ φωνὴ του ἀκούστηκε, μιὰ φωνὴ σα-
σμένη, σκουργιασμένη σὰν παλιὰ κλειδαριὰ ποῦ δουλεύει μὲ
κόπο...

Μείναμε ἄφωνοι γιὰ ν' ἀκούσουμε.

Τραγουδοῦσε ἕνα τραγούδι παλιὸ ποῦχανε βγάλει γιὰ μιὰ γυ-
ναίκα ποῦ σκότωσε τὸν ἄντρα της. Κ' ἔκλαιε τὸν ἄντρα, τὰ νειάτα
του, τὸν ἄδικο σκοτωμὸ του, κ' ἔβριζε τὴ γυναίκα τὴ στρίγγλα,
τὶς γυναίκες...

Ὁ Βαλάντας, ἕνας ἀπ' τὸ γύρο μας, ἄμα πλησίαζε στὸ τέλος

του τὸ τραγούδι, σήκωσε τὸ χέρι του γιὰ νὰ πάψει τὸ τραγούδι καὶ ἡ λύρα :

— Μιὰ στιγμή, γέρο Σκούλη, τοῦ εἶπε. Ὑστερα σὲ μᾶς :

— Τὸν εἶχα γνωρίσει γὼ μικρός, αὐτόνα τὸ σκοτωμένο ! μᾶς εἶπε. Ἦτανε δάσκαλός μου. Πάγαινα τότε, στὸ δημοτικὸ σχολεῖο, ἓνα μεγάλο, μακρὸ δωμάτιο, ποὺ χάραγε διακόσια παιδιά ! Καὶ μοῦ φαίνεται ἀκόμα καὶ τώρα, σὰ νὰ τὸν βλέπω ἀνεβασμένο στὰ θρανία πάνω, γιὰ νὰ μᾶς βλέπει, ὅταν τελειώναμε ἀπ' τὸν πίνακα, νὰ φέρνουμε τὰ θρανία γύρο, γύρο καὶ δυὸ δυὸ, σούρνοντας τὰ πόδια σύμφωνα μὲ τὸν κρότο τοῦ κουδουνιοῦ. Κάποιος ἀπ' τὰ μεγάλα παιδιά κρατοῦσε τὸ γλωσσάκι τοῦ κουδουνιοῦ, πάνω στὴν ἔδρα, καὶ τὸ χτυποῦσε ρυθμικά...

Ἦταν αὐτὸς ὁ δάσκαλος, ἓνας ὠραῖος ἄντρας, ψηλός, μελαχρινός, συμχοφρύδης. Καὶ ὅλο ἀστεία χοντρά ἔλεγε στὰ παιδιά, ποὺ τὰ ἔκανε νὰ κοκκινίζουν...

Τὸν ἄλλο χρόνο δὲν τὸν εἶδα.

Εἶχε πάει σὲ ἄλλο μέρος.

Μετὰ λίγα χρόνια ἀκουσα αὐτὸ τὸ τραγούδι καὶ παρεξενεύτηκα, γιὰτὶ ἔλεγε τὸνόμιά του. Ὑστερα ἀπὸ λίγο, ἀπάντησα ἓνα παιδί συγγενὴ τοῦ δάσκαλου, καὶ αὐτὸ μοῦ διηγήθηκε τί εἶχε συμβεῖ.

Αὐτός, ὁ δάσκαλος, στὸν τόπο ποὺ πῆγε παντρεύτηκε. Πῆρε μιὰ κόρη ὁμορφὴ καὶ μὲ λεπτά.

Ἄλλὰ δὲν περνοῦσαν καλά, γιὰτὶ αὐτὸς εἶχε πολλὰ καλά. Ἀγαποῦσε τίς γυναῖκες καὶ μαζί ὅ,τι ἄλλη ἀπόλαψη ἀγαποῦσαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες... Κάταλαβαίνετε ; Κ' ἔτσι δὲν πῆγαιναν καλά. Καὶ μάλιστα, γιὰτὶ τὴν εἶχε καὶ βαρεθεῖ, ὅπως συμβαίνει συχνά, τῆς ἔδινε τὸ ταχυκὸ τῆς ξύλο !

Τότε εἶχε ἔρθει στὴ γειτονιά τους, καὶ ἀνοίξε ἓνα καφενεδάκι, κάποιος ποῦχε βγεῖ ἀπ' τὴ φυλακή. Εἶχε σκοτώσει καὶ ἀφοῦ ἔκανε τὴν ποινὴ του, βγήκε.

Ἡ γυναῖκα τοῦ δασκάλου πῶς, πῶς, συμπάθησε σ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο τῆς φυλακῆς, ποὺ κάθε βράδυ ἔπαιζε τὸ μουζούκι του καὶ τραγουδοῦσε τραγούδια τῆς φυλακῆς λυπητερά. Καὶ δὲν ἄργισαν νὰ τὰ φιαξοῦν.

Αὐτὰ τὰ παιδιὰ τῆς νοιώσει, γιὰτὶ ἔμενε κάμποσα καιρὸ

κοντὰ τους, ἀλλὰ ποὺ τολμοῦσε νὰ τὰ πεῖ στὸ δάσκαλο ! Ὑστερα ὁμως ἔφυγε καὶ πῆγε στὴν πατρίδα του.

Μετὰ καιρὸ μαθαίνει πῶς τὸ δάσκαλο τὸν σκότωσε ἡ γυναῖκα του μαζί μὲ τὸν καφετζῆ τὸ φονιά καί, ἀφοῦ τὸν σκοτώσανε τὸν ρίξανε στὴ γραμὴ τοῦ σιδηροδρόμου, ποὺ περνοῦσε κοντὰ ἐκεῖ, γιὰ νὰ τὸν κομματιάσει αὐτός, κ' ἔτσι νὰ κρύψουνε τὸ ἔγκλημά τους !... Ἄλλ' ὁ μηχανικός εἶδε κάτι στὴ γραμμὴ καὶ σταμάτησε τὴ μηχανή. Ἐπιασαν καὶ αὐτὴ καὶ τὸν καφετζῆ καὶ τοὺς κλείσανε μέσα... Αὐτὴ εἶνε ἡ ἱστορία ἡ ἀληθινὴ τοῦ τραγουδιοῦ !

Καὶ ὁ Βαλάντας στράφηκε στὸ γέρο Σκούλη :

— Ἐλα, τοῦ εἶπε, ἄρχισε τὴ λύρα σου, ἀλλὰ μὴν τραγουδᾷς, οὔτε νὰ παίξεις τὸ τραγούδι τῆς γυναῖκας ποὺ σκότωσε τὸν ἄντρα τῆς, συρμένη ἀπ' τὴν ἀγάπη ἑνὸς φονιά ! Παῖξε ἄλλο ! Τραγούδα γιὰ τοὺς πολέμους, γιὰ τοὺς ἄνθρώπους, ποὺ δίκαια σκοτώνονται, γιὰτὶ δὲν ἄξιζονε νὰ ζοῦνε σὰν ἄνθρωποι ! Πῆς γιὰ τοὺς ταπεινοὺς ποὺ γύρο σὲ θρόνους σούρνονται ! Κ' ἐπὶ τέλους τραγούδα γιὰ τὴν ψεύτικα δόξα τῶν πολεμιστῶν, τῶν μεγάλων στρατηγῶν, ὅπως τοὺς λένε ! Σὲ μᾶς τοὺς δυστυχισμένους ἐργάτες τῆς σκέψης, ἡ γυναῖκα στέκεται ψηλά, ἱερή ! Καὶ δὲ θέλουμε βρισίς γιὰ τίς γυναῖκες !...

Σταμάτησε καὶ ἀκουμπώντας τὰ δυὸ δάχτυλα στὸ τραπέζι, ἔστριψε τὸ κεφάλι στὴν πόρτα σὰ νᾶχε ἀκούσει καὶ κρότο, ἢ περίμενε κάποιον νᾶνοίξει.

Ἀκούστηκε ὁ ἄνεμος νὰ τραγουδᾷ ἀπόμακρα σὰ νᾶχε ἀφίσει ὡ παλιομάγαζό μᾶς, καὶ τραγουδοῦσε μ' ἄλλα συντρόφια του μακρὰ καθισμένος. Γλεντοκοποῦσαν.

Στὰ χεῖλια τοῦ Βαλάντα φάνηκε ἓνα χαμόγελο καὶ μ' αὐτὸ στράφηκε σὲ μᾶς :

— Κ' ἔπειτα δὲ μοῦ λέτε ; μᾶς εἶπε. Ἄν θέλανε νὰ πᾶνε δίκαια, θὰ βρισκόταν τόσο χαρτὶ καὶ τόσο μέρος στὴ γῆ νὰ χωρέσει τὰ τραγούδια ποὺ θὰ ἔβγαζαν γιὰ τοὺς ἄντρας, γιὰ τὰ καλά, τὰ κακουργήματα, ποὺ κάνουνε στὶς γυναῖκες ;...

ΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ ΣΤΗ ΧΩΡΑ

Κρεμιέται τὸ φεγγάρι
Ψηλά ψηλά στὸ θόλο,
Μὰ τώρα ἡ χώρα δλο
Τὸ φέγγος του ἔχει πάρει.

Βαθειά στὸ περιβόλι
Ξυπνᾷ ὁ καημὸς τοῦ γκιώνη
Κ' εἶναι τρελλὸ τ' ἀηδόνι
Στὸ τόσο φωτοβόλι.

Στοὺς θαμπωμένους τόπους
Ἐδῶ οἱ καρδιές ξυπνήσαν,
Καημοί, σκοποὶ μιλήσαν
Κι ἀντίλαλοι ἀπ' ἀνθρώπους...

Ἀπόψε αὐτὴ τὴν ὥρα
Στὸ ἀχνὸ τὸ φωτοβόλι,
Ἡ γῆ πῶς μέθυσε δλη;
Τι λάγγεψε τὴ χώρα;

Πῶς κάτου ἐδῶ σταλάζεις
Καλὸ, καλὸ φεγγάρι,
Πῶς μὲ ἀργυρὸ σουδάρι
Ζωῆς τὴ γῆ σκεπάζεις!

Τόσο πολὺ φεγγάρι
Στὴ γῆ δλο γυρισμένο
Και μέσα μας ριγμένο
Σὲ ἀφάνταστη μιὰ χάρη,

Ποῦ ἀπὸ βαθειά μας βγαίνει
Κι ὡς εἶναι ἀλαργεμένη·
Και μυστικὴ και ξένη
Και φεγγαροντυμένη...

Τόσο πολὺ φεγγάρι
Κ' ἔτσι ψηλά στὸ θόλο,
Μὰ τώρα ἡ χώρα δλο
Τὸ φέγγος του ἔχει πάρει...

ΛΕΑΝΤΡΟΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΑΠΛΟΙ ΣΚΟΠΟΙ.

ΣΑΝ ΤΑ ΚΡΙΝΑ

Στὰ νερὰ τὰ φωτισμένα
Λάμπουνε λευκά, λευκά
Τόσα κρίνα μαραμμένα,

Τόσα νούφαρα και κρίνα
Τρέμουνε παθητικὰ
Στὰ ξερὰ τοῦ βάλτου σκοίνα.

Πότε τὸνα κρίνο γέρνει
Στὰ φωτόλουστα νερὰ
Και στὸ φῶς μιὰ λάμψη παίρνει,

Πότε τ' ἄλλο ἐκεῖ στὴν ἀκρη
Μοῦ θυμίζει τὴ χαρὰ
Ποῦ ἔχει σβύσει, μ' ἓνα δάκρυ.

Κι ὅπως βλέπω τόσα κρίνα
Συλλογιόμαι στοργικὰ
Τὰ χρυσὰ ὄνειρά μου ἐκεῖνα,

Ποῦ πεθάνανε θλιμμένα
Μιὰν αὐγὴ, λευκά, λευκά
Στὰ νερὰ τὰ κοιμισμένα!

ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΓΑΠΕΣ

XIV

Τοῦ Μάη λουλούδια μύρια·
Τὸ μπλάβο τούρανοῦ,
Τὸ κόκκινο ἀπ' τῆ φλόγα,
Τὸ χιόνι τοῦ βουνοῦ.

Δῶ σφιχταγκαλιασμένα,
Πιὸ πέρα χωριστά,
Ἐνα στὴ γῆ γερμένο
Κι ἄλλο ψηλὰ κοιτᾷ.

Κι δλα τὰ μυστικά σου
Στὸ φῶς ἔχουνε βγαί,
Καρδιά! Τὰ πήρε ἡ Νύχτα
Και τὰ εἶπε στὴν Αὐγή.

XV

Ἐνα σκολεῖδ μεγάλο
— Τὸ θᾶμα εἶναι πολὺ
Μοῦ δείξαν: Ἐδῶ πέρα
Σπουδάζουν οἱ τυφλοί.

Θέ μου! διαβάζουν, γράφουν,
Δουλεύουν, τραγουδοῦν!
Θέ μου! θὰ μάθουν τάχα
Τὸν τρόπο γιὰ νὰ ἴδουν;

Ἄ! οὐτ' ἡ ἀγάπη κι οὔτε,
Τυφλοί! κανεὶς σοφὸς
Δὲν κἀναγε τὸ θᾶμα
Νὰ ἴδειτε λίγο φῶς!

Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ

ΥΜΝΟΣ ΣΤΟΝ ΚΥΡΙΟ

III

Ἕμνος στὸν Κύριο ποῦ γλυκὰ ἐκοιμήθη.

Τοῦ φεγγαριοῦ ἡ ἀγάπη ἀπειρη ἐχόδη
Ἐλέχρussa τὰ δέντρα τὰ λουλούδια
Πνέουνε σιωπηλὰ ἀπαλὰ τραγούδια.
Λίγα ἄστρα ἀγάλονται στὸ φῶς τὸ θεῖο
Ἄγγελος «φύλαξ» σὲ κάθε σημειο.
Σὲ χρυσὴ βάρκα ἐκστατικὸ ζευγάρι
Σ' ἀγάπη πλέει θορώντας τὸ φεγγάρι.
Νέα καλωσύνη αἰσθάνομαι στὰ στήθη.

Ἕμνος στὸν Κύριο ποῦ γλυκὰ ἐκοιμήθη.

ΙΩΣΗΦ ΡΑΦΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΣΑΡΩΝΙΚΟΣ

Γαλήνη! Στεριανὸ τοῦ ἀνέμου χᾶδι
τὸ κῦμα στάκρογιάλι ἀποκοιμίζει
κάτου ἀπὸ τᾶστερόφωτο σκοτάδι.
Τοῦ γαλαξία τὴ λάμψη ἀντιφεγγίζει
τὸ πέλαγο... Ὁ φάρος τὸ παραγάδι
στὸ περιγιάλι πλάι σιγοβυθίζει
κι ἀργὰ ἡ βαρκοῦλα, σκοτεινὸ σημάδι,
μὲ τᾶλαφρὰ κουπιὰ τῆς ἀρμενίζει.
Ὁ φάρος τῶν Φλεβῶν ἐκείθε κάτου
κι ἀντίκρυ τοῦ μακριὰ τὸ Περιστέρι
τὸν ἴσιο δείχνουν δρόμο τοῦ κυμάτου
κι ἀπέναντι στῆς Αἰγενας τῆ ράχη,
λαμπρόφωτο, ποῦ γέρνει, λέε, ἀστέρι,
κάποια φωτιὰ ἀποσβύνεται μονάχη.

Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝΣ

ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΑ

Στήν ψυχή του Μαβίλη

Έτσι θενάνε και οι ψυχές που πάνε
 οι άμωμες κι' άγνές για τὰ Ἡλύσια,
 αφήνοντας ἐδῶ στὰ κυπαρίσσια
 τὸ σάρκινο κουφάρι, και πετάνε
 τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ για νὰ ρουφάνε,
 καθάριας κι' άσπρες μὲς στὰ παραδείσια
 λειβάδια, ἀδιάκοπα σὰν τὰ μελίσσια
 και τᾶγιο του τὸ πρόσωπο κυττάνε.
 Καθάρια και λευκά μου περιστέρια,
 ἀνοίγοντας νὰ πάτε τὰ φτερά σας
 στὰ πλάτη πάνω τοῦρανοῦ τὰ αἰθέρια,
 μοῦ δείχνετε τὴν ἄφραστη χαρά σας
 κι' αφήνω τὴν ψυχή ν' ἀκολουθήσῃ
 τὸ δρόμο σας, που θὰν τὴν ἐξαγνίσῃ.

ΠΕΡ. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

Σεμνή γεμάτη φῶς και καλωσύνη,
 Μὲ τὴν ἀγνότη Σὺ στεφανωμένη
 Σὰν ὀπτασία διάβηκες θλιμμένη—
 Κι ἀπ' τῆς ψυχῆς μου τὴν κρυφὴν ὀδύνη,
 Στὸ πέρασμά Σου, ἀνθίσανε κι' οἱ κρῖνοι,
 — Ἄσπιλοι λογισμοί, μ' ἀχνοθρεμμένοι
 Μὲ τῶν ὀνείρων τὸ αἷμα:—ἡ νεκρωμένη
 Τοῦ στήθους μου χαρὰ φτεράκια ἐκίνει.
 Και πέρασες σκυφτή, συλλογισμένη,
 Σὰν Παναγιά τοῦ Πόνου, κ' ἡ θωριά Σου
 Μοῦ ἔδειξε, ἄλλοι! πὼς εἶνε λαθωμένη,
 Ἄπ' τὴ σαῖτα τοῦ ἔρωτα ἡ καρδιά Σου.
 Γύρω μας νύχτα: τὸ χλωμὸ φεγγάρι
 Τὴν ὄψη τοῦ καῦμοῦ μας εἶχε πάρει.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΝΤΑΝΟΛΕΟΣ

ΚΡΙΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΓΕΡ. ΣΠΑΤΑΛΑ

«ΩΔΕΣ, ΜΠΑΛΛΑΝΤΕΣ, ΕΛΕΓΕΙΕΣ»

Οἱ νέοι ποιητές, κι ἂν ἔχουνε τὴ δικαιολογία τῆς νιότης τους,
 ἔχουνε και τὴν ὑποχρέωση τοῦ καλλίτερου. Ἡ ἐξέλιξη, που εἶναι
 μιὰ σκληρὴ δοκιμὴ, φέρνει τὴν ἀναγνώριση ἢ τὴ χρεωκοπία.

Ἔτσι, τὸ καλλίτερο εἶν' ἕνας ἀγώνας ἀνάγκης γι' αὐτοὺς—
 για ὅσους δὲν κρύβονται πίσω ἀπὸ τὴν ἀσπίδα τῆς ἡλικίας.

Ὁ κ. Γεράσιμος Σπαταλάς δὲν εἶναι ἀπὸ τοὺς τελευταίους.
 Ἐπροτοφάνηκε μ' ἐργασία που ἔδενε μέσα τῆς τὴν καλὴν ἐλπίδα.
 Ἡ πραγμάτωση θὰ ἐρχότανε, βέβαια, μὲ τὸν καιρὸ.

Οἱ «Ὁδὲς, μπαλλάντες, ἐλεγείες» του ἀποτελοῦν ἕνα
 σταθμὸ πρὸς τὴν πραγμάτωση αὐτὴ;

Ἐνα βιβλίο που περιλαμβάνει μιὰ ψυχὴ στὸ δρόμο τῆς πρέπει
 νὰ ἐξετάζεται σὰ σύμβολο: Τί κρύβει και τί φανερώνει. Ἡ τε-
 λευταία ποιητικὴ συλλογὴ τοῦ κ. Γερ. Σπαταλά φανερώνει μιὰν
 ἐπιστροφή πρὸς τὴν ἀπλοφάνεια. Ἡ κλασικὴ ἐκφραστικὴ ἀπλότη,
 που εἶναι μιὰ τέχνη ὀλάκερη και εἶναι μιὰ αὐθόρμητη ἐκδήλω-
 ση, ἔχει σύρει τὸν ποιητὴ ὡς στὰ σύνορα τοῦ κουρασμοῦ. Κου-
 ραστικὴ ἐχτέλεση, προπάντων στὰ μεγάλα κείμενα τραγούδια σὰν
 τὸ «*Εἶτανε δυὸ φίλοι*» και τὸ «*Μοῦτισσο*», βεβαιώνει τὴν ἀλή-
 θεια πὼς ἡ ἀπλότη δὲν ξεκουράζει πάντοτε. Κάθε προσπάθεια
 ἔχει μιὰν ἐνταση ὀρισμένη. Καὶ ἡ προσπάθεια τοῦ ἀπλοῦ δὲν
 πρέπει νὰ ξεπερνᾷ τὸ ἀπλό. Καὶ ὅμως κάτι συρμένο και κάτι
 βαρετὸ χαρακτηρίζει τὴν ἀπλοφάνεια τῶν «Ὁδῶν».

Εἶναι τὸ πολὺλογο πλάσμα τῶν εἰκόνων, τὸ συχνὸ γύρισμα
 τῶν παρομοιώσεων; Εἶναι, γενικώτερα, ἡ ἔλλειψη δροσιᾶς που
 νὰ ραντίζῃ τὸν ἀναγνώστη μὲ τὰ μυστικὰ τῆς τέχνης, ἐδῶ ἕνα
 ἀνθισμα ἰδέας ἀνεπάντεχο, ἐκεῖ ἕνα καμάρωμα τοῦ στίχου φυσικὸ;

Ὅτι κι ἂν εἶναι, τὰ μεγάλα τραγούδια τῆς συλλογῆς, ἀκο-
 λουθία τῆς «Ὁδῆς στὸν Κόρακα» που τελειώνει τὸν προπέρυνο
 τόμο τοῦ ποιητῆ «*Αἰμάτων σταλαχτῖτες*», φαίνονται γραμμένα
 χωρὶς οὐσιαστικὴ ψυχικὴ ἀνάγκη.

Ἄλλ' ἢ «Ὡδὴ στὸν Κόρακα» ἐκλείνει κάποιαν ἀνάταση δυνατή, συγκρατημένη μέσα στὸ θέμα καὶ βασταγμένη ἀπὸ τὸ θέμα. Τί κάνει τὰ τρωινὰ πολυσέλιδα τραγούδια νὰ κουράζουμε τὸ νοῦ; Τὰ θέματά τους, ἀπλὰ στὸ βάθος, πνίγουνε τὴν ἀπλότητα μὲς στὴ συνέχεια. Καὶ ἡ συνέχεια κρατᾶει πολὺ...

Ἀπὸ τὰ μικρὰ τραγούδια ξεχωρίζουνε κάμποσα μὲ τὴν ἀπαισιότητα τῆς ἔμπνευσης καὶ τὴν ἰκανότητα τῆς κατασκευῆς. Ἡ Ἐφτανησιώτικη σχολὴ δίνει στὸν κ. Γεράσιμο Σπαταλᾶ πολλὰ ἀξια πρῶτα. Καὶ παίρνει ἀπὸ κείνη καὶ τὴ χάρη τῆς ἰδιαίτερης τεχνοτροπίας καὶ τὴ φυσικὴν εὐκολία τοῦ φωτεινοῦ στίχου. Ἡ ἀτομικότη τοῦ ποιητῆ λαμπυρίζει κρυφὰ στὸ αἶσθημα πὺν πλατάνει τὸν κόσμον τῶν ἐννοιῶν καὶ ἀπλώνεται σὰν ἀτμοσφαιρὰ συμπάθειας γύρω σ' ὅλα τὰ μοτίβα: εἴτε λέει τὸ θάνατον τῆς ἀδερφῆς του, εἴτε κλαίει τὴ μοῖρα τῆς ζωῆς καὶ τῶν ὄντων. Ἡ ἀνθρωπιστικὴ ἀντίληψη γενικεύεται σὲ κάθε ἀποψη καὶ ἡ ποιητικὴ συμπάθεια σφραγίζει μυστικὰ ὅλα σχεδὸν τὰ τραγούδια αὐτά. Ἴσως δὲ μεταδίνει τὴ συγκίνηση, ἀλλὰ ὑποβάλλει μιὰν ἀλήθεια πὺν συνεχίζεται καὶ πέρα ἀπὸ τὸ βιβλίον: τὴν ἀλήθεια τοῦ πόνου. Ἡ πίκρα πὺν σταλάζει ἀπ' ὅλα μαρτυροῦναι ψυχὴν αἰσταντικὴ. Κι ἀν ἔλειπεν ἡ φιλοσοφικὴ, νὰ ποῦμε, σύλληψη πὺν ξεπερνᾶει τὸ αἶσθημα σᾶμπως νὰ τὸ ρουφᾶει μέσα της καὶ σᾶμπως ἔτσι νὰ τὸ ἀδυνατίζει (καὶ τὸ ἀδυνατίζει πολὺ) πόσο ἀληθινώτερη δὲ θὰ εἶταν ἡ ποιήσῃ τους!

Ἄλλ' αὐτὸ εἶναι πὺν κρύβουν οἱ «Ὡδές, μπαλλάντες, ἐλεγείες». Καὶ ὡς πρὸς αὐτό, μοῦ φαίνεται πὺν δὲν ἀποτελοῦν ἀνώτερον σταθμὸν πρὸς τὴν πραγμάτωσιν τῶν ἐπιπέδων πὺν εἶχε γεννήσει ἡ ἔκδοσιν τῶν πρῶτων τραγουδιῶν.

Δὲ σημαίνει ὁμοῦ. Φτάνει νὰ τὸ καταλάβῃ ὁ κ. Γεράσιμος Σπαταλᾶς γιὰ νὰ βρῆ τὸ δρόμον τὸν καλόν.

ΦΩΤΟΥ ΓΙΟΦΥΛΛΗ

—«ΟΙ ΚΑΙΝΟΥΡΓΕΣ ΤΕΡΤΣΙΝΕΣ»—

Ὁ Κύριος Φῶτος Γιοφύλλης, μ' ἓνα οἰκόσημον (σημα τῆς ἰδεολογίας του) καὶ μ' ἓνα ἀεροπλάνον (σημα τῆς ἔμπνευσης του)

ἔδωκε στὶς «Καινούργες Τερτσίνες» τοῦ τὸ μέτρο τοῦ ποιητικοῦ ἐκκεντρισμοῦ. Ἴσως φανῆ παραξενὸν τὸ συνταίριασμα τῶν πολὺ μοντέρνων θεμάτων του καὶ τῶν πολὺ ἐκλεχτικῶν ἰδεῶν του. Ἄλλ' ὁ ποιητῆς ἐφρόντισε νὰ φυλαχτῆ μ' ἓνα συμβιβασμό: ἡ «Κατάρρα στοὺς προγόνους» πὺν κλείνει τὴ συλλογὴ καὶ πὺν εἶναι τὸ καλλίτερον κομμάτι της, ἀποτελεῖ μιὰν ἀποκηρύξιν διδαχτικὴν.

Ὁ Κύριος Φῶτος Γιοφύλλης ἔχει ἰδιοτροπία ἐκλογῆς πὺν ξαφνίζει. Ὅχι βέβαια τὴν τέχνην, πὺν δὲν τὴν ξαφνίζει παρὰ τὸ ἄσκημον, ἀλλὰ τὴν ἀντίληψιν τῆς τέχνης. Γι' αὐτὸ τὰ θέματά του γαργαλίζουνε τόσο, ἀπὸ τὴ νεωτεριστικὴ τους ἀποψη. Νὰ καὶ μερικοὶ τίτλοι: *Σαπφίδα, Πόδι χωρὶς λαγνεῖα, Ὡδὴ σὲ μιὰν ἀλκοολικὴν, ὁ Ἀρθρηνικός, Ὑμνος στὴ στρουχνίην.*

Ὁ μελλοντισμός, ἀν ὄχι ὡς σχολὴ, μὰ ὡς γενικὴ τάση, κυριαρχεῖ φανερὰ στὴν ἐκδήλωσιν τούτη, πὺν μπορεῖ νὰ ξετυλιχτῆ σὲ πλουσιώτατη καλλιέργεια ὡστε ν' ἀποτελέσῃ καὶ ξεχωριστὴ πηγὴ μελέτης τῶν συγκινήσεων. Γιατὶ ἡ τεχνικὴ συγκίνηση, ὅτι καὶ ἀν τὴν προκαλῆ, πρέπει νὰ ἐξετάζεται αὐτούσια, καὶ ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸ αἶτιόν της.

Καὶ ἀπὸ τὰ τελευταῖα τραγούδια τοῦ Κυρίου Φώτου Γιοφύλλης ὑπάρχουν ἀρκετὰ πὺν χαρίζουν ἓναν ἰδιαίτερον καλλιτεχνικὸν κραδασμό. Ὅσο καὶ ἀν χάνουν ἀπὸ τὴ μορφὴν, τὴ δύσκολη τερτσίνα, πὺν σφίγγει μὲ τὸ πλεξουδατὸ γύρισμά της ὅλον τὸ ἐλεύθερον ἔχρμα καὶ τὸ φυσικὸν κυμάτισμα.

Ἄλλὰ καὶ σ' αὐτό, ὁ ποιητῆς δείχνει ἓνα κατῆρτιστον του.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΤΟ ΓΚΡΕΜΙΣΜΕΝΟ ΣΠΙΤΙ

Τὰ θέμελα τοῦ ἀπόμειναν μὲς τὸν πλατὺ τὸν κάμπο
κι' ἐδῶ χωρίζει μιὰ γωνιά πὺν κάποτε ἔχει ζήσει
τὶς χειμωνιάτικες βραδεῖές, κι' ἐκεῖ ρημάδι ὁ φούρνος
θυμᾶται τὸ ξανθὸ ψωμί κι' ὠραίων παιδιῶν μελίσσι.

Τὰ θέμελα τοῦ ἀπόμειναν σὰν κόκκαλα ἀσπρισμένα:
κι' ὡς ἀπὸ τάφο ἀπάνωτες ἐσπλαχνικὰ σὰ χᾶδια,
ξαπλώνουν σ' ὄνειρα παλιά, στὴ νέκρα καὶ στὴ στάχτη,
τοῦ κάμπου τὰ χαμόκλαδα καὶ τὰ περιπλοκάδια.

ΚΛΕΑΡΕΤΗ Γ. ΜΑΛΑΜΟΥ

ΑΙΣΘΗΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΔΙΠΛΟΜΟΝΑΞΙΑΣ

2—

Ἡ Διπλομοναξιά τους βεγαλουργεῖ. Ὀλόβαθα ζοῦνε τὸ σφιχταγκάλιασμα τῶν εἶναι τους, τὴ χαρὰ τους. Κι ὅλας ὑπάκουα στὸν κρυφὸ νόμο τοῦ ἀχόρταστου, κἀπὶ πῶ πέρα ἐπιθυμοῦνε, πῶ ψηλὸ, πῶ πλέριο. Ἐνα παράπονο τὴν πικρία του ἐπιβλητικὰ ἀρχίζει νὰ σκορπᾶ στὸ ἐκστατικό τραγούδι.

Μὰ ἐσεῖς, ποῖδ' μπόδισμα βασιτᾶ τὸ δρόμο σας πρὸς τὰ ἦψη τὰ γαλανὰ τοῦ ἀπέραντου στῆς Ἀπτικῆς τῆ γλύκα, λείψανα ἐσεῖς, ὃ λείψανα τοῦ Βράχου; Καὶ μπρῶστά σας μᾶς τὸ κρατᾶ ποῖδ' μπόδισμα τὸ ἀνέβα μας ποῖδ' ἀπάνου στοὺς Παρνασσούς τοῦ Ἰδανικοῦ, στοὺς Ὀλυμπους τῆς σκέψης; Τῆς σκέψης καὶ τοῦ Ἰδανικοῦ, Βράχε, ἡ κορῶνα ἐσ' εἶσαι, μὰ ταπεινοὶ ἐμεῖς εἵμαστε καὶ ἀβόηθητοι καὶ ξένοι καὶ ἡ δόξα δὲ μᾶς δόθηκε πατώντας τὰ σκαλιά σου, σκάλα οὐρανόγγιχτη τοῦ ἀκέρριου ὠραίου, ν' ἀνεβοῦμε στοὺς Παρνασσούς τοῦ Ἰδανικοῦ, στοὺς Ὀλυμπους τῆς σκέψης.

Μετὰ τὸ ἐπαναστατικό παράπονο, τὴν ὁρμὴ τῶν λευκῶν φτερῶν πέρα ἀπὸ τὴν Ἀνάγκη πῶ τόσο βαθιὰ τὰ Ἐγὼ τους τὴν ξέρον, ἀλλὰ πῶ πλανεμένα τὴν ξέχασαν, σκύφτουν πάλι. Ἐγκαρτερικὰ κάτω ἀπὸ τὸ ἄφταστο, μιὰ Ὀμορφιά προσπαθώντας νὰ εὗρουν σ' αὐτὴ τὴν περὶ φανη παραίτηση... Κ' ὕστερα ἀνασηκώνονται, θέλουν ν' ἀνασηκωθοῦν. Ἡ ὁρμὴ πρὸς τὴν ἀνταρσία, πρὸς τὴν ἀπόλυτη συμπλήρωση τοῦ πόθου, καὶ τὸ ἀπαραίτητο τῆς ὑπακοῆς τραγικὰ παλεύουν μέσα τους.

Ἀνήμποροι μὰ ὅμοια ψηλὸ καὶ σὰν τ' ἀνέβασμα, εἶναι τὸ στάσιμο, τὸ βύθισμα μέσα σὲ ὅλα, σὲ ὅσα εἵμαστ' ἐμεῖς, μονάχοι ἐμεῖς, ἄδολοι, ὀλάκεροι, ὅποιοι, ὅποιες καρδιές, ὅποιοι ἄνθρωποι, ὅποια κακὰ, ὅποιες τύχες.

Ὀλόγυρα ἀπλωμένη, παντού, βλέπει ὁ Ποιητὴς τὴν ἴδια παραίτηση, τὴν ἴδια προσφορά τοῦ οὐραίου τοῦ Τέλριου, τὴν ἀπογοητευμένη, ἀλλ' ὄχι ταπεινὴ, ὠραία, μέσ' ἀπὸ τὸ ἴδιο τῆς Ἐγὼ ἀντιλώντας τὸ ἰσχυρὸ τῆς μεγαλειῶ. Ὀλόγυρά τους τραγουδεῖ τὸ ἀνυπερβλητὸ ποίημα τῆς ἐντέλειας.

Ἄ! μὰ τίποτε δὲν εἶναι

Πῶ νὰ κρατιέται ἀθάνατο, ποίημα καὶ θάμα πῶνε.

Καὶ τὸ ἐκφράζει μὲ τὸ στίχο τὸν πολὺ ξεχωριστὸ πῶ τόσο ἀπλά, μὲ τέτοια μουσικὴ πλαστικότητα, ξελεπτισμένα λέει τὸν αἰώνιο σπαραγμὸ.

Ρόδο στὰ χέρια ἑνὸς παιδιοῦ ξεφυλλίσει τὸ θάμα.

Τὸ θάμα σὰν ἑνα ρόδο πῶ καὶ σ' ὀλάνθισμά του μὲ τὴν πῶ ἐξαλλή του πύρινη εὐωδιά σκορπᾶ τὴ σταχτιὰ μελαγχολία τῆς πρόωρης καταδίκης του... «Ἡ μοῖρα τῶν πανόριων». Φυσικὰ, χωρὶς κακία, ἀπλά, μ' ἑνα χαμόγελο πολὺ γλυκὸ, μὲ τὰ χαϊδευτικὰ κρινένια χέρια ἑνὸς πολὺ ξανθοῦ παιδιοῦ μὲ διάφανα γαλανὰ μάτια, ξεφυλλίζει κ' αἱματώνει ἡ ζωὴ τὸ ρόδο... Τίποτε δὲν εἶναι ἀγάλαστο, τίποτε δὲν εἶναι τέλειο. Ὅλα πονοῦνε, ὅλα νοσταλγοῦνε πονέμενα. Κι ὁ Ποιητὴς πονάει... Μέσα στὴ Διπλομοναξιά περνάει τώρα μὲ ἀγωνία τρόμου καὶ ἀμφιβολίας ἐντατικά ἡ συνείδηση ἐκείνου πῶ τοὺς χωρίζει, ἐκείνου πῶ εἶναι ἀλλοιώτικου στὴ ψυχὴ τους. Ὀλόγυρά του βλέπει τὴν καταστροφή, τὸ πένθος καὶ τὴ λύπη... πῶ μαῦρο, πῶ πικρὸ τὸ πένθος μέσα στὴ γυρτὴ γυναίκα, κ' ὑποφέρει, γιὰ τὸ ἀδιαπέραστο μυστήριο πῶ τώρα καὶ τὴν ἀποξενώνει.

Μιὰ δυνατὴ πνοὴ ἀπελπισίας λυγίζει τὸν Ποιητὴ... Ἀκόμα προσπαθεῖ σὲ κάποιο βάλσαμο, σὲ κάποια ἀπολύτρωση νὰ πιστέψει. Στὴν Ποίηση, στὴ διονυσιακὴ μέθη, στὴν ὠραιουσύνῃ τῆς κάθε ἐκφρασης γιὰ ὅποιον ἔχει νὰ τὴ νοιώσει καὶ νὰ τὴν ἀγαπήσει.

Καὶ τὸ καντῦλι τὸ θαμπὸ πῶ ἀνάβει κάθε βράδι μέσα στοῦ Βράχου τὴ σπηλιὰ τοῦ χριστιανοῦ τὸ χέρι στὸ κόνισμα εὐλαβητικὰ μᾶς Πανηγυρῆς φαντάζει κάποιων ὑπνον ἀξυπνητων πῶς εἶναι ἐντάφιο φέγγος.

Ἐσηκισμένοι ἀπὸ τὸν πόνο, μάτια μὲ μάτια μαζί του κυττάχτηκα, ἴσαμε καὶ ὅπου δὲν εἶναι πῶ παρὰ ἐρημιὰ καὶ ἀνυπόφορο, μὲ τὸν ἐνθουσιασμό του σπασμένο, δὲ θέλει ν' ἀφήσει νὰ σβύσει ἡ φωτιὰ στὸ εἶναι του. Θέλει ν' ἀνάψει τὸν ἐνθουσιασμό γι' αὐτὸ τὸν ἀβάσταχτο πόνο. Καὶ σχεδὸν τὸ κατορθώνει.

Δυὸ φωνές μέσα του τώρα τραγουδοῦνε. Τὸ διπλὸ Ἐγὼ κάθε πολιτισμένης καὶ περιπλοκῆς ψυχῆς. Ἡ μιὰ ἀπέλπιδη γιὰ τὴν ἀπελπισία τοῦ σύμπαντος καὶ τοῦ ἑαυτοῦ τῆς, γιὰ τὴν ἀπελπισία τῆς ζωῆς, ἡ ἄλλη, δειλότερη, μ' ὅλη τὴν προσπαθειὰ τῆς ἐπιβλητικὰ καὶ αὐτὴ νὰ μιλήσει, ἀγαπᾶ τὴν τραγικὴ Ἀνάγκη.

Ὅμοια μὲ τὰ συντρόμια, μὲ τὴ γυναίκα, μὲ τὸ θρῆνο τοῦ κόσμου, καὶ ὁ Ποιητὴς κλαίει... «Ὅλα ἐδῶ κλαῖνε σιωπηλὰ γιὰ τὸ βαθὺς ὁ πόνος». Τὸ παράπονό του ἀνεβαίνει.

.... Σὰν τοὺς τραγικοὺς χοροὺς καὶ σὰν τ' ἀρχαῖα παράπονα, τὰ θλιβερά, τὰ αἱματοσταλασμένα, πῶ ἀνήσυχτα τὰ κόβανε τῆς αὔρας τὰ παιχνίδια μὲ τὰ πλατάνια τοῦ Ἰλισσοῦ, καὶ τὸν Ἰλαρωμένο σπαράξαν ἦχο τ' ἀηθονιοῦ στοῦ Κολωνοῦ τ' ἀπόσπαι, καὶ λέγαν: Τὰ δεινὰ πολλὰ, μὰ τίποτε δὲν εἶναι.

δεινότερο απ' τον άνθρωπο, και μιά είν' η εύτυχία :

Νά μη γεννηθής, άνθρωπε, να μὴν ἰδῆς τὸν ἥλιο.

Ἦμνεῖ ἀκόμα τὴ χαρὰ τῆς Δημιουργίας, ὅλη τὴν Ὁραϊοσύνη, μὰ ἐνῶ ἀπομακρύνεται ἡ γυναίκα, λίγο πὺ σκυφτή, καὶ μένει ἔρημος, βαριά κλαίει. Τὸ ἐκστατικό τραγούδι τελειώνει μὲ τὸ λυγρὸ τῆς λύτης" πὺ σχεδὸν ἀσήκωτα πιέζει, τὴν πὺ τραγικὴ φωνή, τῆς ἐπιθυμίας γιὰ ἓνα μισερὸ κάπου ὅπου δὲ θὰ αἰστώνεται κανένας πὰ τὴ ζωὴ πὺ τόσο ἄγρια τυραννεῖ.

Ἔτσι ἔζησε ὁ Ποιητὴς τὸ αἰώνιο δράμα πὺ ὅλοι, ἴδια, σὲ περιγύρο λιγότερο νοερό ἢ λιγότερο ἰδανικέμενο, τὸ πονοῦμε.

Κ' ἐξακολουθεῖ τὸ Τραγούδι τῆς Διπλομοναξίας. Ὀλότελα συμβολικὸ τώρα, μόνο ψυχικὸ, χωρὶς τὰ δεσμὸ ὅσο κι ἂν εἶταν ἀνάλαφρος, ὅποιοι τόπου, οὔτε τοῦ πὺ ἱεροῦ καὶ τοῦ πὺ αἴλου, ἢ ὅποιος μορφῆς ὀρισμένης. Δυὸ ψυχῆς συναπαντιούνται... ἡ γυναίκα καὶ ἡ ἀντρικὴ... Πέρα κι ἀπὸ τὸ αἰσταντικό ἢ μέσ' απ' αὐτὸ εἶδε ὁ Παλαμῆς τίς διαφορὲς ἀτομικότητες πὺ δημιουργοῦν τὴν πάλη, εἶδε ἀκόμα καὶ στ' ἄβυθα τοῦ Ἐγώ του, τὴν περίπλοκη διπλή του ψυχή.. Μιλοῦν ἡ Γυναίκα κι ὁ Ἄντρας μὰ κ' οἱ διπλῆς φωνῆς, τὸ γυναικεῖο κι ἀντρικὸ, τὸ ἐνεργητικὸ καὶ τὸ παθητικὸ, ἡ θέληση καὶ τὸ ἀδύναμο τῆς ἐκστασης, τῆς ὑπερβολικῆς ἀνάλυσης, πὺ ἀκατάπαστα τόσο ὀδυνηρὰ καὶ κάποτε τόσο δλέθρια μέσα στοὺς πολιτισμένους πολεμοῦν. Ἐμπνευσμένο ποίημα, μὲ λυρικό μεγαλεῖο ἀλλ' ἐγκεφαλικά πὺ περισσότερο παρὰ αἰσταντικά συγκινημένο... Μήπως σήμερὰ οἱ Ἄρχοντες Ὀδηγητῆς τῆς Ζωῆς μας δὲν εἶναι τὸ πὺ σκῆνὸ, βασιανιστικῆς σχεδὸν πάντα, οἱ Ἰδέες;

Ἡ γυναίκα μὲ ἰσικωμένα τὰ γλαρά της μάτια ἀπὸ κάποιον ἐπίμονο παθητικὸ ἀγνάντεμα σ' ἀπάντηση τοῦ ἀντρικοῦ σκοποῦ

"Ὅσο γνωρίζεις πὺ καλά, τόσο ἀγαπᾶς πὺ πλέρια τὸ δικὸ της σκοπὸ σιγολέει

"Ὅσο καὶ πὺ πολὺ ἀγαπᾶς καὶ πὺ πολὺ γνωρίζεις.

Ὁ ἄντρας μὲ τὴ δουλειά, στὴν πλατιά ἔννοια τῆς λέξης, μὲ τὴν ἐπιστήμη, μὲ τὴ Νιώση φτάνει στὴ συμπάθεια. Πρέπει ν' ἀναλύσει καὶ νὰ καταλάβει γιὰ ν' ἀγαπήσει ἀληθινά. Ἡ Γυναίκα πρέπει ν' ἀγαπήσει πρῶτα, πάντα ν' ἀγαπήσει, γιὰ νὰ μαντέψει, νὰ ἐναργήσει τὸ διαισταντικό της, ἴσως καὶ νὰ καταλάβει, ἀλλὰ κι αὐτὸ ἀτομικά, μᾶλλον σὺν ἀντικαθρέφτισμα τοῦ δικοῦ της ἰδανικοῦ.. Στὴ Γυναίκα γενικὰ λείπει σχεδὸν ὀλότελα ἡ ἀντικειμενικὴ φαντασία... Λιτά, ἀλλὰ μὲ τόση ἀκριβεία τὸ χαραχτηρισμὸ τῆς ἀπόστασης πὺ τοὺς χωρίζει, στὴν ὅποια κρύβεται καὶ ἡ γοητεία ἡ ἀνίκητα ἔλκυστικὴ πὺ τοὺς ἐνάνει, μᾶς δίνει ὁ Ποιητὴς..

Ὁ ἄντρας μὲ τὴν ἐξωτερικὴ του φαντασία, μὲ τὴν ἐνεργειά του ὀνειρεύεται καὶ θέλει ταξίδια στὰ τετράπλευρα τῆς πλάσης, ὅτὰ τριστράτα τοῦ κόσμου. Ταξίδια ἐνεργητικὰ πὺ τὸ θησαυρὸ τους θὰ τοῦ δώσουν

χωρὶς ἀδύναμα παθητικὰ πὺθενὰ νὰ σταματήσει, χωρὶς πὺθενὰ σταθμούς σ' ἰδιαίτερες μορφῆς ν' ἀναζητᾶται. Τὴν ἐξωτερικὴ, ἐντατικὴ συγκίνηση θέλει. Θέλει νὰ δεῖ καὶ νὰ γνωρίσει τὴ Φύση ὀλόκληρη, τὴν πὺ μεγαλόπρεπη μὰ καὶ τὴν πὺ ἀπλή της ἔκφραση. Ἀχόρταστα διψᾷ νὰ πληρώσει τὰ μάτια καὶ τὸ εἶναι τοῦ μὲ εἰκόνες, μὲ εἰκόνες ἀμέτρητες καὶ πολὺμορφες, ἴσως τὰ πέρατα νὰ πᾶει, κι ἀκόμα πὺ πέρα ἂν εἶταν δυνατὸ

στῶν πόλων τὸ ξεπάγιασμα, στῶν τροπικῶν τὴ φλόγα, στὰ κλίματα ὅλα ὀρέγομαι, ὀνειρεύομαι ταξίδια.

Τὰ θαλασσοπλάτια μὲ τὴ μορφή τους τὴ διπρόσωπη, μὰ κι ἀλλοιώτικα ἀληθινῆ, τὸ μεγαλόπρεπο τοῦ πλανητοῦ της, μὲ τὴ γαλήνη πὺ φιλιὰ Σειρήνας κρύβει σὲ τρικυμῆς ὀραῖες καὶ χαλασμούς νὰ παρᾶσῃ, τὰ θαλασσοπλάτια τὸν γοητεύουν... Κι ἀπ' αὐτὰ θέλει νὰ πᾶει πὺ πέρα... Μὰ κάτι ἄλλο περιγεῖ, κάτι πὺ δὲν εἶναι ἀκόμα τὸ γυναικεῖο, γιὰτὶ δὲν ἀρέσκειται στὴν ἀδύναμια, γιὰτὶ ἐπιθυμεῖ τὴ δράση, ἀλλὰ πὺ ἀνήμπορο εἶναι, τὸ κάτι πολὺ στοχαστικὸ, ἡ ὑπερβολικὴ του σκέψη καὶ ἀνάλυση πὺ τὴν πράξη, τὴ δύναμη τῆς πράξης σκοτώνουν μέσα του... Εἶναι σωριαστής, ἴσως καὶ θυσασρωτῆς. Δὲν εἶναι ταξιδευτῆς... Κάθε βία ἐξοδο ἔξω ἀπὸ κάποιον ὀρισμένο κύκλο ἀπέραντα μεγάλο, ἀλλ' ἀσάλευτο, τὸν πληγώνει.

Καὶ σχεδὸν σὺν ἐξακολούθηση, ὅμως ὄχι πὺ ζηλιάρικα «Φωνὴ Ζηλιάρικα, ἀστόχαστη, χοντροκομμένη, ἀρνήτρα!» μόνο γλυκὰ παρηγορώντας, καὶ λίγο σαρκάζοντας, ἴσως, μ' ὅλη τὴ συμπαθητικὴ πρόθεση, σαρκάζοντας, γιὰτὶ εἶναι τόση ἀντίθετη μὲ τὴν ἀντρικὴ κραυγὴ, μιλεῖ ἡ γυναίκα, κ' ἡ φωνὴ της εἶναι ἐπὶ πολὺ σιμὰ στὴ σιγαλιὰ παρὰ στὸν ἦχο. Ἡ γυναίκα πὺ ἀκίνητη δημιουργεῖ, πὺ τὰ μακρύτερά της ταξίδια δὲν ξεπερνᾶτε ποτὲ τὸν ἴσμο τοῦ ἑαυτοῦ της, καὶ δὲν τὸ θέλουν πὺ τὴν ἠδονὴ βρίσκει στὶς ὀνειρόπλαστες μορφῆς της.

Κι ἂν ἀταξίδευτος περνᾶς κι ἀσάλευτος κι ἂν σβύνεις ὅ,τι στοχάζεσαι εἰς' ἐσὺ, δὲν εἶσαι ἐσὺ ὅ,τι δίνεις.

Κι ἀπάνου στ' ἀγνωσὺγερο μπορεῖ κανεὶς νὰ πλάσει τ' ἀγαλμα πὺ σκαλίζει το στὸ μάρμαρο ὁ τεχνίτης.

Τὸν ἀγαλμάτων ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα τῶν πλασιμάτων δὲν εἶναι στὴ μακροχρονὴ σιδεροθεμιωμένη

ζωὴ μονάχα' δύνει κι ἀπάντεχα νὰ τᾶβρεις εἰς' τίμια καὶ τ' ἀθάνατα γιὰ νίκας καὶ γιὰ δόξες

καὶ γιὰ στυλώματα βωμῶν καὶ γιὰ προσκυνητάρια, στοῦ ὀραίου τὸ γοργονεῖρεμα, στὴν ἀστρατὴ τῆς χάρης.

"Ὅ,τι στοχάζεσαι εἶσαι ἐσὺ, δὲν εἶσαι ἐσὺ ὅ,τι κάνεις καὶ τὰ βαθιὰ τοῦ στοχασμοῦ, σὺν τὰ πλατιά τῆς πράξης.

Ὁ ἄντρας ἐπιμένει. Ἡ θέλησή του δυνατώτερη ἀπὸ τὸ ἀνήμπορο

του 'Εγώ του. Τέτοιος ο πόθος του κι αν ακόμα, αδύναμος, ποτέ δεν την πραγματοποιήσει. Τα παραμυθένια ταξίδια δεν του φτάνουν. Τά περιφρονεί. Θέλει πραγματικά να ταξιδέψει «μέ το λαχάνιασμα του άιμου, με του τροχού το βρόντο». Σάν άλλάγμα μ' όλο το σπαραγμό ενός παράπτονου άντηχει ή θέλησή του ποιητή. Ίσως να θέλει και να δυναμώσει τον εαυτό του, να τον πείσει ότι μπορεί την εσώφυχη Διπλομοναξιά του, τη διεπλή άτομικότη, που την αγαπά με και με κάποιο μίσος για τον ξεπεσμό που του επιβάλλει, ότι μπορεί θυσία να την προσφέρει «όπως ο Βασιλιάς, μ' όλο το σάρακα που τον τρώει, για κάποιο μεγάλο λυτρωμό της Πολιτείας θυσιάζει στο Δράκο το σπλάγχο του, την ώρα του μονοθυγατέρα», ότι, «Άντρας, μπορεί να ρίξει μακριά του ότι τον έμποδίζει από τον άντρικό σκοπό του, όσο κι αν είναι καταδίκό του αυτό το κότι, για τον άντρα το παθητικό είναι πάντα υποδεέστερο, όσο κι αν είναι ριζωμένο σ' όλο του το Είναι, όσο κι αν θα είναι αίματομένη ή προσφορά του από το δικό του το αίμα. Επιμένει ανεξάρτητα, πραγματικά ταξίδια να δραματίζεται. Μέσα στην 'Επιστήμη. Να διαλαλήσει τη σχέση της πρωτομαστόρισσας άρχόντισσας του κόσμου, της κυκλώπειας άχαρης Μηχανής» «την άρχοντιά, το κράτος και το έργο της ύλης που είναι Δύναμη της Δύναμης που είναι 'Υλη», «που όλα τα στοιχεία και τάρματα της Πλάσης γύμνωσαν από τα μυστικά τους, σιλαβώσανε, νικημένα υποτάξανε».

Όχι όλα υποβλητικά μέσα στα επιβλητικά θέματα της πραγματικής ελήθειας τα τόσο ξένα, τα τόσο άντιπαθητικά γι' αυτήν, τα δικιά της τα μοτίβα που άνταρτικά έδιωξε ο άντρας ξεναπιάνει ή Γυναίκα. Άνίκητοι μένουν ο Έρωτας κι ο Χάρος. Όσο κι αν προσπαθήσουν, όσο κι αν ριχτούν άπάνω τους ή Μηχανή, ή 'Ανάλυση, ή 'Επιστήμη, δε θα σκοτώσουν το αίνιγμά τους, τη μυστική τους γοητεία, ο δικός τους άπόκρυφος κόσμος άμόλλυντος θα μένει για τα Ιριδένια του όνειρου φτερά. Το σκοπό του Έρωτα και του Χάρου τραγουδεί ή Γυναίκα. Όμως και πάλι και πάντα στον άντρα υποταγμένη κι ως είναι άδικαίσθητα, κι ως είναι μ' άσύνειδη χαρά. Κι Αυτός, μ' όλη την πίστη στην ύπεροχή του, τη δική του ιδέα άκολουθώντας, πιδ ήπια, πιδ λυρικά, έπιρεασμένος από την επίμονη γυναίκα διάθεση κοντά του, μ' άγωνία ρωτά τώρα: 'Η νίκη της 'Επιστήμης, της 'Επιστήμης που σαν τη μόνη αλήθεια και τη μόνη αξία πιστεύει, ή γενική της έπιβολή σαν καινούρια θρησκεία, τί θα φέρει; «Κάποιο θάμα, φύτρωμα νέου κόσμου ή μια πλάση που θα χαλάσει;» Στο θριαμβευτικό του άλλάγμα τον τυρανεύει ή άμφιβολία, ή αιώνια άπειλή της μοιραίας καταδίκης.

Το δράμα ξετυλίγεται. Στην καρδιά της γυναίκας ή δύναμη του άντρα όλοένα έντατικότερα επιβάλλεται. Κάτω από την άγέροχη πνοή του, από το άλύγιστο της συγκίνησης και των λόγων του, κάτω από τον πόθο του σκύφτει. Θαμάζει κι αγαπά. Και με τη συμπάθεια, όπως το

είπε, φθάνει στη Νιώση. Άγαπώντας τον άντρα αρχίζει να τον καταλαβαίνει, να αιστάνεται όμοια μαζί του.

Για σένα ηρώισσα μιιά φωτιά μέσ' στην καρδιά μου άνάβει φτεροκαράβι.

.....

«Α | στα φτερά σου πάρε με, στ' όνειρο το μεγάλο χέρι να βάλω, το φως να ιδώ σαν πιδ κοντά, σαν απ' το φως πιδ επάνω, και να πεθάνω.

Κι ο άντρας νιώθοντας την όμορφιά της ψυχής που λατρεύοντας τον του δόθηκε, την αγαπά. Έξρει τη διαφορά και του άρέσει. Άγαπά το γυναίκαίο χαρακτήρα για όλο το γυναίκαίο του που όλόβαθα το είδε. Και της το λέει. Τα όνειρά τους είναι διάφορα, ως δίνει ο ένας τη δύναμη στον άλλο περήφανα προς το δικό του να άνεβαίνει. 'Η Διπλομοναξιά επιβάλλεται, μα είναι ώραία. Σύμφωνα, με κότι ξεχωριστό πάντα, όμως κι αυτό σύντονο, πλέκουν το τραγούδι. Μεθυσμένοι από την άρμονία τους, δυναμωμένοι απ' αυτήν χαίρονται την όρημή τους που την αιστάνονται τόσο δημιουργική, χαίρονται την Άγάπη τους.

Χαρούμενοι προχωρούν μαζί στο φτερωμένο δρόμο. Και το άδυσώπητο δράμα σιγά σιγά καρδιές τους παίζεται... Το σκληρό δράμα... Το δράμα του ρυθμικού διχασμού. Πρώτη ή γυναίκα πάλι διαιστάνεται τον ίσκιο του χωρισμού πούψικνότερος μετά τη στιγμή της ψυχικής κι αληθινής συνενόησης ανάμεσό τους πέφτει... Ο άντρας τη νιώθει και την αγαπά, ούτε φανταστικά άλλοιώτικη δε θα την ήθελε, κι όμως κάτι ασύλληπτο κι άξεδιάλυτο μένει πάντοτε γι' αυτόν κι άθελα το παρεξηγεί. Και κείνη άθελα πληγωμένη του άπαντά.

Άνθρωπε, ο νους σου άλύγιστος κι άντρικεία είναι χοντρός, για να σειστή, να λυγιστή και να το περιλάβη το που μεθ' με πλάνημα στο φτερωτό καράβι.

(Το τέλος στο έρχόμενο)

ΑΛΚΗΣ ΘΥΛΟΣ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΖΩΗ

ΣΠΗΛΙΟΣ ΠΑΣΑΓΙΑΝΝΗΣ.—Με ξεχωριστή συγκίνηση δημοσιεύουμε στο σημερινό τεύχος του «Πυρσού» μια σειρά από ανέκδοτα ποιήματα του αλησμόνητου Σπήλιου Πασαγιάννη σταλμένα στο Διευθυντή του «Νουμά» τρία-τέσσερα χρόνια πριν απ' τὸ θάνατό του. Τὰ τραγούδια αὐτὰ τοῦ Ποιητῆ ποῦγραψε τοὺς «Ἀντίλαλους», τὶς «Μανιάτικες Κουβέντες» καὶ τόσα αἱματοστάλαχτα Μανιάτικα διηγήματα, βρεθήκανε μέσα στὰ χαρτιά τοῦ «Νουμά», μ' ἕνα σωρὸ ἄλλα τραγούδια του—«Στιγμές», «Ρίμες», «Ἐλεγειακὲς καὶ Εἰδυλλιακὲς Στροφές», «Ἀφιέρωση στὸν Ψυχάση», κ.τ.λ.—ποὺ θὰν τὰ δημοσιεύσουμε ἀργότερα στὸν «Πυρσό», ἀφοῦ ἐξετάσουμε πρῶτα μὴπως δημοσιευτήκανε πουθενὰ ἄλλου.

Ἐὺ Σπήλιος Πασαγιάννης, γέννημα καὶ θρόνα τῆς Μάνης, πέθανε στὴ Ζάκυνθο τὰ τέλη τοῦ 1909, ἐπάνω σ' ἕνα ὀλοφάνεο Ἄκρωτήρι, ἀγναντεύοντας τὸ λόφο τοῦ Σπράνη, ἀπ' ὅπου ὁ Σολωμὸς ἐτραγουδῆσε τὴν Ὀμορφιά καὶ τὴν Ἐλευθερία.

Λίγοι βοσκοὶ συνέβγαλαν τότε στὸ ἀπόμερο ξόδι του τὸν ὠραῖο εἰδυλλιακὸ τραγουδιστὴ...

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΣΑΒΒΑΤΟΒΡΑΔΑ.—Ἡ ἀνάγκη τῆς συγκέντρωσης τῶν Νέων Λογίων σὲ μιὰ φιλολογικὴ συντροφιά ὅπου ὁ καθένας νὰ μπορεῖ ἐλεύθερα νὰ συζητῆ καὶ νὰ διαβάζει ἀνέκδοτα ἔργα του, μᾶς ἔκανε νὰ υπογράψουμε τὴν περασμένη δήλωση γιὰ τὰ Σαββατόβραδα.

Ἔτσι γινήκανε τὸν περασμένο μῆνα τρία κατὰ σειρά Σαββατόβραδα στὸ ἰδιαιτέρο τοῦ «Μαύρου Γάτου» μὲ τὴν εἴσοδο ἐλεύτερη σ' ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς Νέους ποὺ αἰστάνονται κάποιαν ἀγάπη στὴν Τέχνη καὶ ἔχουν καταλάβει τὴ σημασία ποὺ ἔχει γιὰ κάθε Ἔθνος Στὶς συγκεντρώσεις αὐτές, ποὺ τὶς τιμήσανε μὲ τὴ διαλεκτὴ τους συντροφιά οἱ Ρήγας Γκόλφης, Δ. Ταγκόπουλος καὶ Δημοστένης Βουτυράς, διαβαστήκανε πρωτότυπα καὶ μεταφράσεις ἀπὸ τοὺς Γεράσιμο Σπαταλά, Φῶτο Γιούφλλη, Πάνο Ταγκόπουλο καὶ Νίκο Νικολαΐδη.

Τὰ ἔργα ποὺ διαβαστήκανε ἀρέσανε ξεχωριστὰ καὶ γεννήσανε ἀρετὲς διαλογικὲς συζητήσεις, ὅπως λ. χ. ὁ «Πρόλογος» ἀπὸ τὴν «Κοντέσσα» τοῦ Γιούφλλη ποὺ μ' ὅλες τὶς ἀριστοκρατικὲς του ἰδέες δὲν κατόρθωσεν νὰ ἐπηρεάσει καὶ πολὺ στὴ δημοκρατικὴ ἀτμόσφαιρα τῆς Συντροφιάς.

Ξεχωριστὴ ἐντύπωση ἔκανε τὸ σημερινὸ διήγημα τοῦ Δημοστένη Βουτυρά «Γιὰ ἕνα τραγούδι» ποὺ χαιρετίστηκε ἀπ' ὅλους σὰν ἕνα καινούργιο χάραμα τῆς δημιουργικῆς ἐργασίας τοῦ συμπαθητικοῦ συγγραφέα, ποὺ χρόνια τώρα ἐργάζεται πάνω στὴν Τέχνη χωρὶς νὰ καταφύγει σὲ «Μενα-

ἔεδνια Μπουκετάκια» καὶ «Μοδιστρούλες» γιὰ νὰ προσελκύσει κοντὰ του τὸ Κοινό.

Ἐπίσης ἔκανε μεγάλη ἐντύπωση καὶ μιὰ μετάφραση τοῦ Γεράσιμου Σπαταλά τῆς ἀληθινὰ μεγαλόπνοης Ὀδῆς τοῦ Δ' Ἀνουίντσιο, στὴν Αἴτνα.

Τὶς φιλολογικὲς αὐτὲς συγκεντρώσεις τῶν Νέων τὶς σφραγίσανε διάφορα ἀνέκδοτα παρμένα ἀπὸ τὴ φοιτητικὴ ζωὴ τοῦ Ρήγα Γκόλφης, Δελμούζου καὶ Γλυνοῦ, καθὼς καὶ ἀπὸ τὴν ἀπλὴ ζωὴ τῶν ἀλησμόνητων Γιάννη Καμπύση καὶ Στέφανου Μαρτζώκη.

ΣΤΟ ΑΤΕΛΕΙ ΤΟΥ Κ. ΜΑΛΕΑ.—Ὁ ζωγράφος κ. Μαλέας μᾶς ἔκανε τὴν τιμὴ νὰ μᾶς δεχτεῖ στὸ ἀτελεῖ του, ἕνα πρωῖνὸ τοῦ περασμένου μῆνα. Μέσα στοὺς πίνακες ποὺ ἄλλοτε μᾶς εἶχανε ἐνθουσιάσει γιὰ τὴν ὑποβλητικὴτητα καὶ τὴ λεπτὴ ποίηση, μᾶς ἔδειξε κάτι καινούργια τοπεῖα του, ἀπὸ τὴ Συρία, ποὺ ξεχωριστὰ μιλάνε καὶ ἀγκίζουνε τὴν ψυχὴ μὲ τὶς διαφορὲς ἐναλλαγὲς τῶν χρωμάτων, τὴν ξελαγαρισμένη ἀτμόσφαιρα τοῦ φωτισμοῦ, τὴν ὥρα ποὺ ἐρημεύει κάθε πίνακα καὶ κάθε σύμβολο. Ἐνα μάλιστα τοπεῖο του ὑποβάλλει τόσο στὴν ψυχὴ τὴν ὥρα ποὺ εἶναι ἀδύνατο νὰ τὸ δεῖ κανεὶς καὶ νὰ μὴν καταλάβει—μὲ τὶς δύο σκυμμένες ψυχὲς ποὺ ἀνεβαίνουν τ' ἀνηφοριάτικο μονοπάτι—πὺς τὸ Σουρούπομα τῆς Ζωῆς δένεται ἀρμονικὰ μὲ τὸ μουτὸ «Σουρούπομα τῆς Μέρας».

Οἱ πίνακες τοῦ κ. Μαλέα ἐρμηνεύουνε μόνοι τους τὸ περιεχόμενο χωρὶς νὰ χρειάζονται ξεχωριστὸ τίτλο τοῦ ἔργου. Κι αὐτό, κατὰ τὴ γνώμη μας, εἶναι τόσο μεγάλο καὶ τόσο σπουδαῖο γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ Ζωγραφικὴ, ποὺ ἴσασιν σήμερα μᾶς συνείδησε νὰ μᾶς λείπει γιὰ τὸν τάδε πίνακα πὺς εἶναι σχέδιο σὲ δειλινὸ, ἐνῶ ἐμεῖς βλέποῦμε τὸ καταμεσήμερο νὰ βράζει μὲ τὶς ὀλόφανετες ἑλῆς καὶ τ' ἀνήσκητα δέντρα.

Ὁ κ. Μαλέας, ποὺ ἀποτελεῖ μιὰ ξεχωριστὴ φυσιογνωμία στὴν Τέχνη, θ' ἀνοίξει ἀργότερα δική του ἐκδόση, ὅπου θὰ ἐκδέσει ὅλο τὸ ἴσασιν σήμερα καινωμένο δημιουργικὸ του ἔργο.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ.—Στὴν τελευταία «Πανακοθήρη» τοῦ Αὐγούστου εἶδαμε ν' ἀναγγέλλεται ἡ σύσταση μιᾶς «Φιλολογικῆς καὶ Καλλιτεχνικῆς Ἀκαδημίας» μὲ σκοπὸ νὰ ὑποστηρίξει τὰ Ἑλληνικὰ Γράμματα ἐκδίδοντας διάφορα ἔργα τῶν Νέων, περιοδικὰ, διαλέξεις καὶ τὰ ῥέστα.

Δυστυχῶς μ' ὅση καλὴ διάθεση καὶ ἂν εἶχαμε νὰ χειροκροτήσουμε τὴν ἰδέα, εἴμαστε ἀναγκασμένοι νὰ γνωρίσουμε πὺς τὸ Σωματεῖο αὐτὸ γίνεκε γιὰ νὰ προστέσει μιὰ καινούργια ἀσέβεια στὶς τόσες ποὺ γινήκανε εἰς βάρος τῆς Τέχνης.

Γιὰτὶ, φυσικὰ, ἕνας ὄμιλος ἀποτελούμενος ἀπὸ ἀγνοὺς λογοτέχνες δὲ θὰ ἐπέτρεπε ποτὲ νὰ βγεῖ ἀπὸ τὴ συντροφιά του βιβλίου σὰν τὶς «Κρυφὲς ἀλήθειες», ποὺ ἀποτελοῦν, ὄχι μόνο βρισιὰ κατὰ τῆς Τέχνης, μὰ καὶ γαντίον ὀλόκληρης τῆς Κοινωνίας!

Καί περισσότερο ένας φιλολογικός Όμιλος θά καθαιρούσε άμέσως τόν έρίτιμο Πρόεδρό του, τήν εποχή πού θά καταπιανότανε νά προλογίσει σέ τέτοιο βιβλία ύποστηρίζοντας τήν πορνογραφική του ξετσιπωσιά μέ κριτική πού θέλει νά νομίζεται πως γράφτηκε μόνο και μόνο γιά... τήν Τέχνη!

ΟΙ ΝΕΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ.—Μέ χαρά και συγκίνηση χαιρετάμε από τή στήλη αυτή τούς Νέους συνεργάτες μας πού έρχονται γά πάρουνε τήν προεπιμένη θέση τους πλάι στήν συντροφιά τών Νέων και νά φωτίσουνε τίς σελίδες του «Πυρσού» μέ τήν πρωτοφανέρωτη εργασία τους.

Ο Περικλής Παπαχριστοδούλου, άγνωστος ίσαμε σήμερα και δάσκαλος μαζί μέ τό Βάρναλη στή Κερατεία, δούλευε από καιρό τό σονέττο γράφοντας τότε πάνω στή φόρμα πού μās άφησε ο Μαβίλης και τότε παιγνιδίζοντας μέ μία τσουχτερή σάτυρα, καθώς φαίνεται από δυό άπόπια σονέττα του, τό «Γουρούνι» και τό «Κρανίο». Τά «Περιστερία» πού δημοσιεύουμε σήμερα διδάσκονται από καιρό σ' ένα έπαρχιακό Άρσάκειο χωρίς νά ξαφνιάζουνε καθόλου τίς κοπέλλες μιά κι' είναι γνωστό πόσο βαρβαίνει στα τέτοια ή έρμηγεία πού θά δώσει ο Δάσκαλος.

Ο Πέτρος Καντανολός (Γεώρ. Χριστοδουλάκις) ξάδερφος του κ. Καξαντζάκη και Κρητικός στήν καταγωγή, φανερώθηκε μέν από καιρό στήν «Ποιητική έκδοση» μέ τά «Τραγούδια του άδικημένου», μά ύστερα χάθηκε γιά τόσα χρόνια. Τόν ξεσκαλίσαμε στόν Πειραιά και μ' όλες τίς αντίρρησές του, ότι ετά τραγούδια του είναι προσωπικά και δέν ενδιαφέρουνε τό Κοινό», κατορθώσαμε νά του πάρουμε τή «Συνάντηση» κι ένα δυό άλλα σονέττα.

Περισσότερα δέ γράφουμε γιati δέ θέλουμε νά πέσουμε στους δημοσιογραφικούς ένθουσιασμούς, πού κάθε άλλο παρά στόν κύκλο μας άρμόζουνε. Τό μόνο πού σημειώνουμε δώ πέρα είναι ότι μπορεί κανένας μέ βεβαιότητα νά τονίσει, πως τέτοιοι Νέοι—κι όσοι Νέοι στολίσανε τίς σελίδες του «Πυρσού»—θά πάνε μιά μέρα μπροστά μιά και τόσο άδιαφορούνε στα φανταχτερά τερτίπια πού φέρνουνε μόνο τόν πρόσκαιρο θόρυβο και τήν άβέβαιη νίκη.

ΕΝΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙ.—Ένα χαρακτηριστικό τραγούδι τής Μυρτιώτισσας δημοσιεύεται στα τελευταία «Γράμματα» μέ τό λατινικό τίτλο «Voluptas».

Τό τραγούδι αυτό είναι τό τρίτο κατά σειρά πού μās έχει σταματήσει και τούτο γιati μέσα του διακρίνουμε μιάν άκρατη Διονυσιακή όρμη και μιά πλατειά ειλικρίνεια.

Τέτοια τραγούδια τιμούνε άληθινά τ' Αλεξανδριανά «Γράμματα» και τά εξαγνίζουνε κάπως γιά μερικές ασέβειες πού κάθε τόσο φανερώνονται, τάχα γεννημένες από αισθητική άγανάκτηση γιά τήν Τέχνη.

ΣΕ ΜΒΡΙΚΟΥΣ ΛΙΒΕΛΛΟΓΡΑΦΟΥΣ.—Δώ κι ένα μήνα κάποιος «Ίωνās» ξεσπάθωσε στήν έφημερίδα τό «Θάρρος» έναντίον του «Πυρσού» χτυ-

πώντας κάθε συνεργάτη του μέ τήν προσπάθεια νά παρουσιάσει στό κοινό τόν «Πυρσό» σάν ένα περιοδικό άνάξιο κάθε προσοχής και στερημένο κάθε σοβαρότητας. Έμεις, έχοντας χαραγμένη τήν κατεύθυνση του Περιοδικού και ξέροντας μέ τί ήθικά κεφάλαια τó πήραμε στα χέρια μας, άφήσαμε τόν κ. Ίωνά και τούς όμοιους του ν' άσχολούνται μέ τó λιβελλο κοιτώντας τους από τήν ίδια κορφή πού τούς κοιτάμε και σήμερα. Και νά πω είναι τó άποτέλεσμα τής άδιαφορίας μας. Ο «Πυρσός»—σύμβολο τής καινούργιας ζωής και Φάρος του Νου, καθώς τόν χαρακτήρησε ο ποιητής Γιάννης Περγιαλίτης—έξακολούθησε νά βγαίνει—όπως θά εξακολουθήσει και στό μέλλο—βελτιόνοντας φύλλο μέ φύλλο τή συνεργασία του ώστε μέ τó έρχόμενο τεύχος πού κλείνει ο πρώτος τόμος τής πρώτης εξαμηνίας του νά παρουσιάσει ένα σύνολο άρμονικό από ένα-δυό ξεχωριστά διηγήματα κι από τόσα διαλεκτά ποιήματα και πρόζες. Τόν τόμο αυτό του «Πυρσού» μέ τήν επιδοκιμασία όλων τών φίλων μας θά τόν χαρίσουμε στους άγαθούς λιβελλογράφους μας χωρίς νά πάρουμε και στό μέλλο νά τούς δίνουμε τέτοιες άπαντήσεις! Π.Δ.Τ.

—ΕΝΕ ΚΙΝΗΣΗ—

Ο ΠΥΡΣΟΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ.—Στή Γαλλία οι νέοι, οι πολύ νέοι, οι σημερινές έλπίδες κ' οι αυριανές δόξες τής Γαλλίας, εκείνοι πού σήμερα δέν τούς κάλεσαν άκόμα στις τάξεις τών προμάχων ή φωνή τής μαχομένης Δημοκρατίας, σμίξανε από καιρό τήν ψυχή και τή σκέψη τους στήν ύπηρεσία τής Τέχνης και τών γραμμάτων τής μεγάλης Πατρίδας τους κι έβγαλαν ένα περιοδικό. Τό όργανο αυτό τής διανοούμενης Γαλλίας έχει τόν ίδιο τίτλο μέ τό Περιοδικό μας, και λέγεται κ' εκείνο «Πυρσός»—«Flambeau». Στις σελίδες του γαλλικού «Πυρσού» βλέπει κανείς πλάι σ' ένα ποίημα ένός έφηβου μιά συνεργασία του Anatole France και κοντά σ' ένα διήγημα μιάς ανήλικης δεσποινιδούλας μιά κριτική του Jules de Gaultier. Και πλάι-πλάι, χέρι-χέρι περπατούν οι σημερινές και οι μελλούμενες κορυφές του Γαλλικού Παρνασσού. Κ' ή φιλοπόροδη Κυβέρνηση τής Δημοκρατίας έβαλε στήν ύψηλή προστασία της, τήν ήθική και υλική έκδοση του «Πυρσού» τών Νέων Γάλλων.

ΙΑΜΒΟΙ ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΥ.—Στό τελευταίο τεύχος τής «Revue des Etudes Grecques» (τόμος 29ος, άριθ. 135) βρίσκουμε μιά σοφή μελέτη πάνω στους Ίαμβους του άλεξανδρινού ποιητή Καλλίμαχου. Η βαθεία λεπτομερειακή άνάλυση του έλληνιστή κ. Κουίπερ, καθηγητή στο Πανεπιστήμιο του Άμστερνταμ, διαφωτίζει πολλά σημεία σχετικά μέ κάποιους θρύλους τής άρχαίας ποίησης, θρύλους θερησκευτικούς ή ήθικούς ή και διδαχτικούς. Έτσι τó ενδιαφέρο τής μελέτης αυτής είναι γενικό, όχι μόνο γιά τούς επαγγελματικούς φιλόλογους, μά γιά κάθε μορφωμένο πού ο άρχαίος έλληνικός κόσμος δέν του είναι ξένος,—σάν κι' έμās εδώ.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

— Το ερχόμενο τεύχος του «Πυρσού» θα βγῆ με 32 σελίδες και τούτο για να τελειώσει μες τὸ ἑξάμηνο ἡ μελέτη τοῦ Ἄλκη Θούλου και τὸ διήγημα τοῦ Schiller.

— Στὰ χαρτιά τοῦ «Νουμά» ποὺ ταχτοποιοῦνται για νὰ κατατεθοῦνε στὸ ἀρχεῖο τοῦ Κράτους βρεθήκανε κι ἄλλα ἀνέκδοτα ἔργα, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ποιήματα τοῦ Πασαγιάννη.

Μέσα σ' αὐτὰ εἶναι μιὰ σειρά σατυρικά τραγούδια τοῦ ἀλησμόνητου Γεωρ. Ἀβάξου με τὸν τίτλο «Διαλοσκοπήσιματα», ἓνα χωριάτικο ρομάντζο τοῦ Γιάννη Καμπύση, «Ὅχτροι και φίλοι», γράμματα, σατυρικά και κριτικὲς τοῦ Ν. Κοτζέμενου και μιὰ μετάφραση τοῦ 32ου ἄσματος τῆς Κόλασης τοῦ Δάντε, ἀπὸ τὸν ἴδιο.

Θὰ ἐξετάσουμε και γι' αὐτὰ μήπως δημοσιευθήκανε ἄλλοῦ κι ἂν ὄχι θὰν τὰ δημοσιέψουμε στὸν «Πυρσὸ» με τὰ σχετικὰ σημειώματα.

— Ἀπὸ σφαιερὴ ἀνάγνωση τοῦ χειρόγραφου δημοσιεύτηκε ἡ μετάφραση τοῦ Λέαντρου Παλαμᾶ στὸ περασμένο φύλλο πὼς εἶναι ἀπὸ ἔργο τοῦ Ὅμηρου ἐνῶ εἶναι μονάχα «Ὅμηρικὸς ὕμνος» ποὺ ἀνήκει στὸν Ὅμηρικὸ κύκλο χωρὶς νὰ νομίζεται πὼς γράφτηκε ποτὲ ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Ὅμηρο.

— Ἐπειδὴ θέλουμε οἱ Νέοι νὰ παρουσιάζονται με παλλημαριά και περηφάνεια στὸν ἀγῶνα, παρακαλοῦμε ὅσους μᾶς στείλαν με ψευδῶνυμο νὰ μᾶς γνωρίσουνε τ' ἀληθινὸ τους ὄνομα για νὰ δημοσιευτοῦνε στὸ ερχόμενο τεύχος μερικὰ ἔργα ποὺ κριθῆκανε ἄξια. Ἐνα μάλιστα, ἡ μπαλλάντα «Ὅξω σι' Ἀλώνια» μᾶς ἄρσσε τόσο ποὺ λιπούμαστε ὀλόκαρδα γιατί δὲν μπορούμε νὰ τὴ δημοσιέψουμε σήμερα στὸν «Πυρσὸ». Κι αὐτὸ γιατί ὁ ποιητὴς θέλει καλὰ και σάνει νὰ κρύβεται κάτω ἀπὸ ἓνα ρομαντικὸτατο ψευδῶνυμο!

— Τὰ φιλολογικὰ Σαββατόβραδα τοῦ «Πυρσού» θὰ γίνονται ἀπὸ δῶ και πέρα στὴν εὐρύχωρη σάλα τῆς Ἐμπορικῆς Σχολῆς Καλαϊτέζακη, ὁδὸς Ἀσκληπιοῦ 7.

— Ὁ συνεργάτης μας Γιάννης Οἰκονομίδης και ἡ καλλιτέχνηδα τοῦ ἄσματος ἐνὶθα Φούλα Κενταύρου ἀλλάξανε δαχτυλίδι ἀρραβῶνα.

— Τὴν ἀντιπροσωπεΐα τοῦ «Πυρσού» στὸν Πειραιᾶ τὴν ἀνέλαβε ὁ φίλος μας Ἰωσήφ Παλαδόπουλος.

— Περασμένα τεύχη τοῦ «Πυρσού» βρίσκονται στὰ Γραφεῖα μας, ὁδὸς Ἀκαδημίας 53, και στὸ βιβλιοπωλεῖο Γ. Βασιλείου, Σταδίου 42.

— Στὸν Πειραιᾶ ὁ «Πυρσὸς» βρίσκεται στὸ βιβλιοπωλεῖο Ἡλιάδου και Σόμα, ἐναντὶ Δημοτικῆς Θεάτρου.

ΔΗΛΩΣΗ

Ἐπειδὴ ὁ χαρτοπώλης Κ. Λαδάκης μᾶς ἀνέβασε τὸ χαρτὶ φύλλο με φύλλο σὲ πενήντα ὀκτὼ δραχμὲς τὴ δεσιίδα κι ἑκατὸν ὀγδόντα τὸ κόκκινο τοῦ ἐξώφυλλου, ἀναγκάζομαστε νὰ τυπώνουμε ἀπὸ δῶ και πέρα τὸν «Πυρσὸ» σὲ χαρτὶ δημοσιογραφικὸ ἰδῆατο, ποὺ μᾶς παρῶρησε τὸ Ὑπουργεῖο τῶν Οἰκονομικῶν.

Πάνος Δ. Γαγκόπουλος
Κωδῆς Βελούρας

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΣΑΒΒΑΤΟΒΡΑΔΑ ΤΟΥ «ΠΥΡΣΟΥ»

Τὸν ερχόμενο μήνα Ὀκτωβριῆ θὰ γίνον τὰ παρακάτω Σαββατόβραδα στὴν εὐρύχωρη σάλα τῆς Ἐμπορικῆς Σχολῆς Καλαϊτέζακη, Ἀσκληπιοῦ 7, με τὴν εἰσοδο ἐλεύθερη σ' ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς Νέους ποὺ ἀσχολοῦνται με τὰ Γράμματα.

Στὰ Σαββατόβραδα θὰ διαβαστοῦν:

α) Ἀπὸ τοὺς Πάνο Γαγκόπουλο και Γιάννη Στογιάννη, τὸ διήγημα «Ζοὴ χωρὶς Ζοὴ» και τὰ λυρικά ποιήματα «Στιγμὲς».

β) Ἀπὸ τοὺς Δημήτριο Ταγκόπουλο και Ρήγα Γκόλφη «Τὰ πρῶτα Σαββατόβραδα τοῦ «Νουμά» και μερικὰ ποιήματα ἀπὸ τὴν ποιητικὴ συλλογὴ «Ἵμνοι» και

γ) Ἀπὸ τὸ Δημοστῆνη Βουτιρά, τὸ ἀνέκδοτο ρομάντζο του «Θεοὶ και Δαιμόνες» ἐμπνευσμένο ἀπὸ τὰ τελευταῖα γεγονότα.

Στὶς συγκεντρώσεις αὐτές, μπορούνε νὰ διαβάσουνε κι ἄλλοι Νέοι ἔργα τους χωρὶς ν' ἀποκλείεται κι ἡ διαλογικὴ συζήτηση, ποὺ πάντα κάτω καινούργιο θὰ δώσει.

(Ἡ Συντροφιά τοῦ «Πυρσού»)

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΟΥ «ΠΥΡΣΟΥ»

Στὸν Πειραιᾶ : ὁ φίλος Ἰωσήφ Παλαδόπουλος

Στὴν Καλαμάτα : ὁ κ. Ἀντώνιος Ἀντωνόπουλος

Στὴ Θεσσαλία : ὁ συνεργάτης μας Γιάννης Βουλιῆς

Στὴ Μακεδονία : ὁ κ. Σημεὼν Θαλασσινός.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΠΙΣΙΤΙΣΜΟΥ

Ἀνακοίνωσις διὰ τὰ τρόφιμα

Πρὸς ἀγορὰν τροφίμων πρόκειται νὰ διατεμηθῶσιν ἐντὸς ὀλίγου γὰ εἰδικὰ δελτία. Μέχρι ὅμως τῆς ἐπιπτώσεως τούτων, διὰ τὰ τρόφιμα θὰ χρησιμοποιηθῶσι τὰ δέκα κοιλῶνια τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου, ἐκ τοῦ νέου δελτίου ἄρτου, και παρακαλοῦνται οἱ κάτοχοι νὰ διατηρήσουν τὰ κοιλῶνια ταῦτα.

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΠΙΣΙΤΙΣΜΟΥ

Δηλώσις

Ἐπειδὴ κατ' αὐτὰς δημοσιεύονται πλείστα ἀνεῦθνοι εἰδησεις ὑπὸ τύπον ἐπισήμων πληροφοριῶν ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Ἐπισιτισμοῦ, ἀνακοινοῦται, ὅτι οὐδεμίαν εἰδησις ἀφορῶσα τὸν ἐπισιτισμὸν τῆς χώρας εἶναι ἀκριβῆς και δὲν πρέπει νὰ λαμβάνηται ὡς ἴσχυρ, ἂν δὲν προσέχεται ἐκ τοῦ Γραφείου τοῦ Ὑπουργείου.

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου)

ΣΙΓΑΡΕΤΑ

ΠΑΝ

ΕΚΘΕΣΗ

ΑΓ. ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ

ΜΕΤΑΛΙΟΝ ΤΙΜΗΣ

IB